

Πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας Interreg Euro-MED 2021-27

Εισαγωγή

Το **Interreg Euro-MED** είναι ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα περιφερειακής συνεργασίας διεθνούς κλίμακας. Ο γενικός στόχος του καθορίζεται από τη λέξη συνεργασία, με βάση την περιφερειακή, διακρατική και ευρωπαϊκή προσέγγιση.

Για πρώτη φορά, μετά από τις δύο προηγούμενες περιόδους (2007-13 και 2014-20) του Προγράμματος, το Interreg Euro-MED επεκτάθηκε μέχρι τη Μαύρη Θάλασσα: εγκρίθηκε μια σημαντική διεύρυνση σ' αυτήν την προγραμματική περίοδο (2021-27): δύο νέες χώρες (Βουλγαρία και Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας), καθώς και τρεις νέες ισπανικές περιφέρειες (Καστίγια λα Μάντσα, Εξτρεμαδούρα και Μαδρίτη) προστέθηκαν στην επιλέξιμη ζώνη.

Πλέον, το πρόγραμμα Interreg Euro-MED καλύπτει το 25% της έκτασης της ΕΕ και 140 εκατομμύρια κατοίκους.

Προκλήσεις

Παρ' ότι η Μεσόγειος είναι πολύ πλούσια από άποψη βιοποικιλότητας, ιστορίας και πολιτισμού, στο σύνολό της εμφανίζει χαμηλότερο μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΠ, χαμηλότερο ποσοστό απασχόλησης και χαμηλότερο δείκτη καινοτομίας από τον μέσο όρο της ΕΕ. Παρόλα αυτά, οι δυνατότητες καινοτομίας και ανάπτυξης είναι τεράστιες με την ύπαρξη των επιχειρηματικών και ερευνητικών clusters προσανατολισμένα στην πράσινη και τη μπλε ανάπτυξη (περιβαλλοντικές υπηρεσίες, βιοτεχνολογία, βιώσιμος τουρισμός, διαχείριση φυσικών πόρων, καθαρή ενέργεια, θαλάσσιες επιστήμες, ψάρεμα...). Ωστόσο, τα clusters αυτά έχουν κυρίως εθνικό χαρακτήρα, όμως θα μπορούσε να σημειωθεί πρόοδος μέσω ενεργοποίησης της διακρατικής αλληλεπίδρασης και συνεργασίας.

Για την περίοδο 2021-2027, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ορίσει πιο φιλόδοξους στόχους, με την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών θεμάτων σε όλα τα προγράμματα της Ε.Ε.

Ο στόχος της Επιτροπής είναι να κατανέμει το 25% των δαπανών της ΕΕ για την επίτευξη των κλιματικών στόχων.

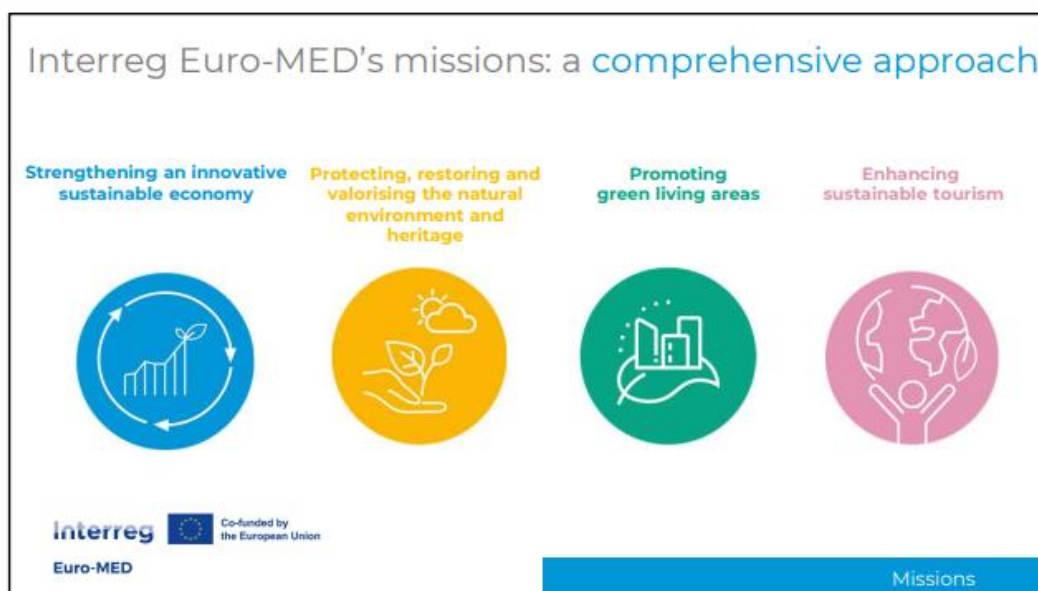
Έτσι, το περιβάλλον είναι το κύριο θέμα για το τρέχον πρόγραμμα Interreg Euro-MED, το οποίο, επίσης, εξασφαλίζει την ομαλή μετάβαση από τον πρώην άξονα 2 (οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα) και τον άξονα 3 (προστασία του περιβάλλοντος) του προγράμματος Interreg MED 2014-20.

Αν και η παγκόσμια πανδημία και το εκτεταμένο lockdown μπορεί να είχαν θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον για περιορισμένο χρονικό διάστημα, οι οικονομικές επιπτώσεις είναι καταστροφικές. Αν και είναι αληθές ότι η οικονομική κρίση δεν έχει δομικό χαρακτήρα, υπάρχει απόλυτη ανάγκη οικονομικής υποστήριξης για την ανάκαμψη από την κρίση, ιδίως σε ευαίσθητους και υπερεκτεθειμένους τομείς, όπως ο τουρισμός και οι πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες.

Επιχειρησιακές Αποστολές (Operational Missions)

Σε συνέχεια των προκλήσεων που αναφέρθηκαν παραπάνω, ο κύριος στόχος του προγράμματος συνίσταται στη συμβολή στη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη και βιώσιμη κοινωνία: με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των παγκόσμιων αλλαγών στους πόρους της Μεσογείου, διασφαλίζοντας παράλληλα τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ευημερία των πολιτών. Για το λόγο αυτό υιοθετήθηκε μια στρατηγική προσέγγιση επικεντρωμένη σε τέσσερις επιχειρησιακές αποστολές.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ 1:

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Για την καταπολέμηση της οικονομικής κρίσης μετά την COVID-19, είναι επιτακτική ανάγκη να βρεθούν καινοτόμες λύσεις που αναδιαμορφώνουν την τρέχουσα γραμμική οικονομία και **δημιουργούν διαδρομές προς μια κυκλική οικονομία** και μια βιώσιμη κοινωνία. Η έρευνα και η καινοτομία είναι απαραίτητες για την διαχείριση των φυσικών πόρων με την παροχή τεχνολογικών λύσεων με βιώσιμο τρόπο. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στο τρέχον πλαίσιο αυξημένης πίεσης στο περιβάλλον και μειωμένης βιοποικιλότητας.

Πρόκειται για μια **εγκάρσια αποστολή (transversal mission)**, με στόχο την υποστήριξη μεγάλης ποικιλίας δράσεων όπως τη μετάβαση προς μια πιο πράσινη οικονομία, τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή, την προώθηση της συνεργατικής οικονομίας και τη βελτίωση των πράσινων χώρων διαβίωσης.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ 2:

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Η αποστολή 2 στοχεύει κυρίως στην επίτευξη των φιλόδοξων περιβαλλοντικών στόχων που έχει θέσει η ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ορίζονται στην Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ.

Υπ' αυτό το πρίσμα, στόχος της αποστολής είναι **να συνεχιστεί η προσπάθεια κατά της μείωσης της βιοποικιλότητας** ενισχύοντας παράλληλα τις δράσεις που στοχεύουν στην προσαρμογή και την κλιματική ανθεκτικότητα. Το πρόγραμμα επιδιώκει να συνεχίσει το έργο που επιτεύχθηκε κατά την περίοδο του 2014-20, με την υποστήριξη διακρατικών δράσεων που στοχεύουν στην ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού πλαισίου διακυβέρνησης και την εξασφάλιση βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων.

Μαζί με άλλες, η αποστολή 2 στοχεύει στην προώθηση ενός κοινωνικού μοντέλου που θα είναι ευνοϊκότερο για το περιβάλλον και πιο βιώσιμο για την οικονομία μέσω της προστασίας, της αποκατάστασης και της ενίσχυσης **της πολιτιστικής και περιβαλλοντικής κληρονομιάς**.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ 3:

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΧΩΡΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

Η ανάπτυξη και η αειφόρος διαχείριση των χώρων διαβίωσης είναι πρωταρχικής σημασίας για την ποιότητα ζωής των κατοίκων της Μεσογείου. Ειδικότερα, είναι επείγουσα η **αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων που προκαλούνται από τις άναρχες/ασχεδίαστες αστικές επεκτάσεις που είναι επικίνδυνες για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον. Τέτοιες επιπτώσεις είναι, -αλλά δεν περιορίζονται μόνο σ αυτές-, η ατμοσφαιρική ρύπανση, η ενεργειακή κατανάλωση, η κινητικότητα, ο διαχωρισμός και η διαστρωμάτωση κ.λπ.** Από την άλλη πλευρά, όπως φαίνεται τα τελευταία χρόνια, οι χώροι διαβίωσής μας γίνονται όλο και πιο ευάλωτοι λόγω των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, καθώς οι πόλεις αντιμετωπίζουν όλο και πιο σοβαρά κλιματικά φαινόμενα.

Η υποστήριξη για πράσινες περιοχές διαβίωσης είναι συμπληρωματική με τις άλλες αποστολές του προγράμματος καθώς αντιμετωπίζει και άλλα ζητήματα που είναι εγγενή στο πρόγραμμα, όπως η μετάβαση προς την πράσινη ενέργεια, η ενεργειακή απόδοση και η ανάπτυξη πράσινων χώρων διαβίωσης.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ 4: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΒΙΩΣΙΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

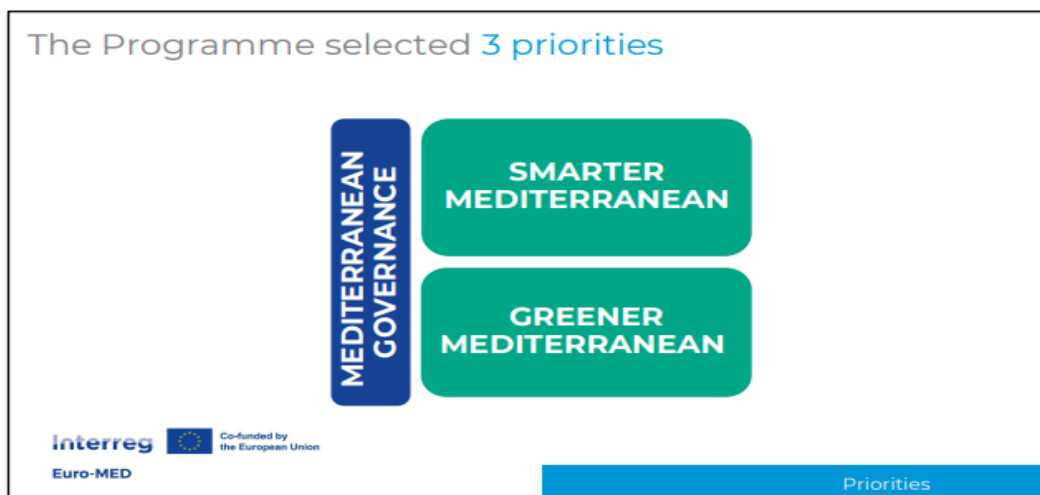
Ο τουριστικός τομέας ήταν και είναι πάντα προτεραιότητα για την περιοχή MED. Λόγω του σοβαρών επιπτώσεων της πανδημίας στον κλάδο, υπάρχει επείγουσα ανάγκη να τονωθεί η ανάκαμψή του όπως και η βιώσιμη ανάπτυξή του. Η κρίση του COVID-19 δεν αντιπροσωπεύει μόνο μια σημαντική πρόκληση αλλά και ένα σημείο καμπής για την προώθηση μιας μόνιμης αλλαγής στον κλάδο, καθώς και τη στροφή του προς βιώσιμες πρακτικές.

Λαμβάνοντας υπόψη τον διακρατικό χαρακτήρα του προγράμματος, αυτή η αποστολή θα πρέπει να εξεταστεί με εγκάρσιο τρόπο, επιτρέποντας έτσι στις περιοχές του MED να βελτιώσουν την κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική ποιότητά τους. Η αποστολή 4 στοχεύει να συμπληρώσει τις άλλες αποστολές του προγράμματος θέτοντας μια σημαντική συστατική της μεσογειακής οικονομίας, τον Τουρισμό, στην πρώτη γραμμή της μετάβασής του προς μια ανθεκτική και κλιματικά ουδέτερη κοινωνία.

Παραλία Μονή Πρέβελης - Κρήτη

Προτεραιότητες

Προτεραιότητα 1: Εξυπνότερο MED

Η προτεραιότητα 1 στοχεύει στην ενίσχυση της δέσμευσης στην κοινωνία και στη διεύρυνση του καινοτόμου δυναμικού τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα. Στόχος είναι να τεθούν σε εφαρμογή λύσεις για μία βιώσιμη και πιο πράσινη οικονομία στη Μεσόγειο με την εδραίωση των υπάρχοντων δικτύων έρευνας σ' ένα ανταγωνιστικό ερευνητικό οικοσύστημα. Αυτό γίνεται μέσω της συμμετοχής των ενδιαφερομένων και των εταιριών σ' ένα πλαίσιο τετραπλού έλικα καινοτομίας.

Παραδείγματα ενεργειών που είναι επιλέξιμες βάσει της προτεραιότητας 1

- Ανάπτυξη νέων και υφιστάμενων αλυσίδων αξίας, σε συνεργασίες εντός **διακρατικών Clusters**, και προώθηση διακρατικών συμπράξεων (δημόσιο-ιδιωτικός), διεθνοποίηση και εξωστρέφεια των ΜΜΕ.
- Εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών, εργαλείων διαχείρισης **και καινοτόμων λύσεων στον τομέα της βιώσιμης επιχειρηματικής ανάπτυξης για τις ΜΜΕ.**
- Επιτάχυνση της καινοτομίας και της μεταφοράς τεχνολογίας, με ιδιαίτερη έμφαση σε: **μπλε και πράσινη οικονομία, γεωργία, παραγωγή τροφίμων, αλιεία και υδατοκαλλιέργειες, κλιματική αλλαγή, δημιουργικές και πολιτιστικές βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές, «έξυπνη» μεταποίηση, μεταφορές, βιοποικιλότητα, υγεία και μελλοντικές ψηφιακές τεχνολογίες.**
- Προώθηση φιλικών προς το κλίμα καινοτομιών, αποτελεσματικών βιομηχανικών διαδικασιών, νέων μοντέλων της επιχειρηματικότητας, όλα προσανατολισμένα στη δημιουργία κοινής αξίας και επιχειρηματικότητας σε αναδυόμενους τομείς καθώς και σε αυτούς που βρίσκονται σε μετάβαση
- Αλλαγή πρακτικών στον τουρισμό με την προώθηση υφιστάμενων και νέων λύσεων με καινοτόμους τρόπους: **«έξυπνος» τουρισμός, διαχείριση τουριστικών ροών, κ.λπ.** Συνεργαζόμενοι και συντονιστικοί θεσμικοί φορείς, ερευνητικοί φορείς, επιχειρήσεις και κοινωνίες των πολιτών για την εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση **στρατηγικών «έξυπνης» εξειδίκευσης** για βιώσιμη ανάπτυξη (π.χ. μπλε και πράσινη οικονομία, βιομηχανία μεταποίησης, ανανεώσιμες πηγές, μεταφορές, τουρισμός,

πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες, βιοποικιλότητα), ανάπτυξη δεξιοτήτων για έξυπνη εξειδίκευση (π.χ. υγεία, μελλοντικές ψηφιακές τεχνολογίες.)

- Ενίσχυση «μετασχηματιστικών» πολιτικών καινοτομίας.

Προτεραιότητα 2: Πιο πράσινο MED

Η προτεραιότητα 2 στοχεύει στη δημιουργία ενός πιο πράσινου περιβάλλοντος στην περιοχή MED, υποστηρίζοντας τις προσπάθειες που έχουν ως στόχο την ενεργειακή μετάβαση και την κυκλική οικονομία. Το πιο πράσινο MED θα προωθήσει τον πιο πράσινο χώρο διαβίωσης με τη βελτίωση της διαχείρισης των φυσικών πόρων και την πρόληψη και τον μετριασμό των κινδύνων.

Η προτεραιότητα 2 υλοποιείται μέσω τριών ειδικών στόχων: την υποστήριξη της μετάβασης προς την κυκλική οικονομία, την πρόληψη και άμβλυση των κινδύνων, τη μετάβαση προς την πράσινη ενέργεια και τις πράσινες ζώνες διαβίωσης, και τελικά με τη βελτίωση της διαχείρισης των φυσικών πόρων.

Παραδείγματα ενεργειών που είναι επιλέξιμες βάσει της προτεραιότητας 2

Όσον αφορά τη μετάβαση προς μια κυκλική οικονομία

- Υποστήριξη και προώθηση της κυκλικότητας και της βιωσιμότητας για προϊόντα και συστήματα παραγωγής σε τομείς όπως η γεωργία, τα τρόφιμα και η αλιεία, η υγεία και η μεταποίηση.
- Υποστήριξη βιώσιμων πρακτικών μείωσης, πρόληψης και επεξεργασίας των απορριμμάτων, ιδίως των δράσεων υπέρ της μείωσης παραγωγής των αποβλήτων και την μετατροπή τους σε πόρους.
- Υποστήριξη πρωτοβουλιών που συνδέουν το νερό, την ενέργεια και τα τρόφιμα.
- Υποστήριξη των δημόσιων αρχών στην ανάπτυξη και υιοθέτηση στρατηγικών για την προώθηση της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών, καθώς και την κάλυψη τομέων όπως ο τουρισμός, οι δημιουργικές και πολιτιστικές βιομηχανίες, υποστηρίζοντας τη μετάβασή τους προς την κυκλική οικονομία.

Σε ό,τι αφορά την πρόληψη, τη μείωση των κινδύνων και τη μετάβαση στην πράσινη ενέργεια και τους πράσινους χώρους διαβίωσης

- Πρόληψη και μείωση των φυσικών και περιβαλλοντικών κινδύνων, όπως η διάβρωση των ακτών, η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, η προστασία των δασών και η ελαχιστοποίηση των δασικών πυρκαγιών, η κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης της ξηρασίας καθώς και για άλλα ακραία καιρικά φαινόμενα.
- Πρόληψη και αποσόβηση κινδύνων που σχετίζονται με την ανθρώπινη δραστηριότητα, όπως η βελτίωση των συστημάτων παρακολούθησης και διακυβέρνησης που επικεντρώνονται στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, προώθηση της δέσμευσης και της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών, ανάπτυξη και υιοθέτηση στρατηγικών και πρακτικών για τη μείωση των επιπτώσεων του τουρισμού με τη χρήση αναδυόμενων τεχνολογιών.
- Ευαισθητοποίηση και προώθηση της περιβαλλοντικής κουλτούρας, με επίκεντρο την αλλαγή συμπεριφοράς σε θέματα όπως η χρήση φυσικών πόρων, π.χ. η δημιουργία

μίας αντίληψης εξοικονόμησης νερού στον πληθυσμό και στους βασικούς παράγοντες που συσχετίζονται με τον τουρισμό.

- Διάθεση κονδυλίων για εφαρμογή σχεδίων και λύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την ανθεκτικότητα και την ενεργειακή μετάβαση με δίκαιο και ισότιμο τρόπο.
- Υποστήριξη της ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών ενέργειας και μείωση του αποτυπώματος άνθρακα στην καθημερινή ζωή, μέσω της προώθησης της ανακαίνισης κτιρίων που αυξάνει την ενεργειακή τους απόδοση, ή κινητικότητα χαμηλών εκπομπών άνθρακα.

Ως προς τη βελτίωση της διαχείρισης των φυσικών πόρων

- Εδραίωση του δικτύου λειτουργικών οικοσυστημάτων, ενισχύοντας τους διακρατικούς δεσμούς για την αποτελεσματικότερη προστασία των ευαίσθητων οικοσυστημάτων και των προστατευόμενων θαλάσσιων περιοχών, και βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών συνεργασίας σε διάφορα θέματα.
- Βελτίωση της διαχείρισης των φυσικών οικοσυστημάτων με τη διευκόλυνση προσεγγίσεων συνδιαχείρισης για τους φυσικούς πόρους και με την υποστήριξη των δημόσιων αρχών να δημιουργήσουν ένα πολυμερές μοντέλο διακυβέρνησης προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και βιώσιμη παρακολούθηση με άλλους βασικούς παράγοντες-«κλειδιά».
- Αποκατάσταση των υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων, ιδιαίτερα των υδάτων που έχουν μολυνθεί από πλαστικά απόβλητα.

Λιμνοθάλασσα Μπάλου - Κρήτη

Φαλάσαρνα – Κρήτη

Προτεραιότητα 3: ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ MED

Οι διαδικασίες χρηστής διακυβέρνησης αποτελούν τη ραχοκοκαλιά για την κεφαλαιοποίηση των αποτελεσμάτων, -του προγράμματος INTERREG Euro-MED-, σε πολιτικές δράσεις, σε συνεργασία και συντονισμό με όλα τα προγράμματα και τις στρατηγικές που υφίστανται εντός της περιοχής του (EURO-MED). Μία Μεσογειακή οπτική και κοινές επιλύσεις θεμάτων προϋποθέτουν τη δημιουργία ισχυρών δομών διακυβέρνησης.

Η Προτεραιότητα 3 στοχεύει στην κεφαλαιοποίηση των θεματικών αποτελεσμάτων δημιουργώντας τις προϋποθέσεις συνέργειας και συντονισμού μεταξύ των έργων των Προτεραιοτήτων 1 και 2, και εφαρμόζοντας στρατηγικές ένταξης στις τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές. Επίσης, η προτεραιότητα 3 στοχεύει στην υποστήριξη του διακρατικού συντονισμού μεταξύ των αρχών ή των περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών δικτύων, μεταξύ των διαχειριστικών αρχών των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Εδαφικής Συνεργασίας, και των πρωτοβουλιών και των στρατηγικών για τη βελτίωση ορισμένων δημόσιων πολιτικών στην περιοχή της Μεσογείου.

Παραδείγματα ενεργειών που είναι επιλέξιμες βάσει της προτεραιότητας 3

- Οργάνωση και διάδοση της πληροφόρησης στις θεματικές κοινότητες προκειμένου να διευκολυνθεί η επαναχρησιμοποίηση των υφιστάμενων αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τα έργα Interreg Euro-MED.
- Καθιέρωση διαδικασίας αξιολόγησης για την εδραίωση της γνώσης που παράγεται από τα έργα.
- Διεξαγωγή αναλύσεων και προώθηση των επαφών μεταξύ έργων για τον εντοπισμό πρόσφορων γνώσεων που παράγονται από αυτά, και μπορούν να αξιοποιηθούν ή/και να ενσωματωθούν και να δημιουργήσουν συνέργειες μεταξύ των έργων.

- Ενίσχυση των κοινοτήτων ενδιαφέροντος (*stakeholders*) ως προς τις Αποστολές (*Missions*) του προγράμματος για την προώθηση των προϋποθέσεων ανάπτυξης συνεργειών μεταξύ των έργων, και τη διευκόλυνση την παραγωγής και της επικαιροποίησης της πρόσφορης γνώσης.
- Διενέργεια αναλύσεων για τον εντοπισμό αναπαραγόμενων και προσαρμόσιμων αποτελεσμάτων κατάλληλων για τη μεταφορά και την ενσωμάτωσή τους (σε άλλα έργα).
- Προσδιορισμός στοχευμένων παραγόντων σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για τη μεταφορά και ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων στις πολιτικές και την κινητοποίηση των δικτύων ώστε να βελτιωθεί η απήχηση των αποτελεσμάτων στο κοινό.
- Οργάνωση δράσεων κατάρτισης και ανταλλαγής εμπειριών για την αύξηση της ικανότητας των εταιρών στο να βελτιώσουν τα αποτελέσματά τους, να τα μεταφέρουν και να τα ενσωματώσουν.
- Θέσπιση ευνοϊκών συνθηκών για τη μεταφορά και ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων σε πολιτικές, ιδίως μεταξύ των ενδιαφερομένων φορέων, των φορέων χορηγιών και των θεσμικών φορέων.
- Δημιουργία και λειτουργία δικτύων φορέων δικαιούχων και αύξηση της ικανότητάς τους ως προς την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων στις πολιτικές.
- Ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερομένων σε συγκεκριμένα δίκτυα για την τόνωση του συντονισμού μεταξύ των τοπικών, περιφερειακών, -πολυτομεακών και πολυεπίπεδων- φορέων, στο πλαίσιο του Euro-MED.
- Θέσπιση μηχανισμών για την ταυτοποίηση και την ανάλυση των ευκαιριών συντονισμού στο πλαίσιο των εθνικών πολιτικών, εντός και εκτός της περιμέτρου EURO-MED, (συμπεριλαμβανομένων των εταιρών εκτός της Ε.Ε., στην Ανατολή και στο Νότο).
- Προώθηση ενός «οράματος MED».

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, ο τελικός προϋπολογισμός του προγράμματος EUROMED δεν εγκρίθηκε ακόμη, όμως υπολογίζεται ότι θα κυμανθεί περίπου συνολικά στα 290 εκατομμύρια ευρώ. Η χρηματοδότηση του προγράμματος προέρχεται από την ΕΕ μέσω κονδυλίων Interreg (ΕΤΠΑ και IPA) και θα πρέπει να είναι περίπου 235 εκατομμύρια ευρώ και συμπληρώνεται από την εθνική συμμετοχή από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, έως περίπου 55 εκατομμύρια ευρώ.

Πρώτη(1^η) πρόσκληση

Governance projects

Προτεραιότητα 3: ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ – Ειδικός στόχος 1

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ: Από 24 Φεβρουαρίου 2022, (13.00 ώρα Ελλάδος) έως 24 Μαΐου 2022, (13.00 ώρα Ελλάδος)

Η συγκεκριμένη ανοιχτή πρόσκληση για έργα στοχεύει στην **Προτεραιότητα 3 «Μεσογειακή Διακυβέρνηση»** του Προγράμματος, **Ειδικός Στόχος (SO) 6.6. «Άλλες ενέργειες για την υποστήριξη μίας καλύτερης διακυβέρνησης της συνεργασίας».**

Governance projects: types of actions

The slide features two tables on the left and right, and three central icons: a person, a group of people, and a speech bubble. The central icons are labeled with yellow boxes: **Complementarity**, **Coordination**, and **Build on experience**.

1st call - Governance projects specificities

ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΤΥΠΟΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ;

Two types of projects

The slide is divided into two sections. On the left, **THEMATIC PROJECTS** is illustrated with a person in a red hoodie and icons of books, a magnifying glass, and a red arrow. On the right, **GOVERNANCE PROJECTS** is illustrated with a person in a blue top and icons of a group of people and speech bubbles. At the bottom left, the **Interreg Euro-MED** logo is shown, and at the bottom right, the text **Types of Projects** is displayed.

Δύο είδη έργων αφορούν την παρούσα πρόσκληση:

- ❖ έργα **Θεματικής Κοινότητας (PCT)**, και
- ❖ Έργα **Θεσμικού Διαλόγου (PDI)**

που θα συμβάλλουν συντονισμένα στην υλοποίηση της «**στρατηγικής της βελτιστοποίησης των αποτελεσμάτων**» με στόχο:

- ✓ τη διευκόλυνση της αξιοποίησης και επαναχρησιμοποίησης των γνώσεων, των εμπειριών και των αποτελεσμάτων των έργων με άλλους ενδιαφερομένους προκειμένου να συνεισφέρουν μέσω συνεργειών στην Αποστολή(Mission) 3

- ✓ Διευκόλυνση της μεταφοράς των αποτελεσμάτων σε άλλους φορείς, προγράμματα και περιοχές και την ενσωμάτωσή τους στις τοπικές, περιφερειακές, εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές.
- ✓ Ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ των (πολυεπίπεδων, διακρατικών) φορέων που καλύπτουν τη Μεσόγειο με βάση την ανταλλαγή γνώσεων, εμπειριών και αποτελεσμάτων.

Για καθεμία από τις 4 καθορισμένες Αποστολές του, το Πρόγραμμα θα επιλέξει ένα έργο από κάθε τύπο για τη βελτίωση της εδαφικής διακυβέρνησης με συντονισμένο τρόπο.

Αυτό σημαίνει ότι 4 έργα Θεματικής Κοινότητας και 4 έργα Θεσμικού Διαλόγου θα λειτουργήσουν αντίστοιχα ανά δύο σε κάθε Αποστολή για την ανάδειξη των αποτελεσμάτων των θεματικών έργων και τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής τους προκειμένου να υποστηριχθεί ο καλύτερος συντονισμός των δράσεων των εταίρων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και την εδαφική διακυβέρνηση.

ΠΟΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΟΥΝ; (ενδεικτικά)

Governance projects: partners skills

 analysis of results, development of synergies, transfer of results

- high capacity to stimulate communities of projects related to the missions of the Programme
- analysis skills in the selected mission and linked themes,
- relate easily with all stakeholders related to the selected mission
- high communication and capacity building skills to ease the reuse, merging, bridging, integration, adaptation and transfer of results.

(Research centres, specialised agencies, universities and networks of political actors and actors of civil society)

- solid institutional experience linked to the selected mission
- capacity to identify and mobilise key external players to support uptake and setting-up of transformative policies to amplify the outreach of the results
- relate easily to academia and civil society organisations.

(Regional and national) and networks of decision makers, civil society representatives (notably NGO's) are particularly suited)

1st call - Governance projects specificities

Governance projects: partners bodies

- ✓ Public authorities (thematic departments linked to the targeted Mission)
- ✓ Specialised agencies: e.g. environmental agencies, structures in charge of protected areas, energy agencies, business support organisations and their networks
- ✓ Universities, higher education institutions and research centres
 - ✓ NGOs, local communities and associations
 - ✓ Thematic Transnational Networks
 - ✓ Mediterranean Thematic Networks
 - ✓ Networks of decision makers
 - ✓ Institutional networks
 - ✓ Advocacy networks
 - ✓ International bodies

Co-funded by
the European Union

Euro-MED

1st call - Governance projects specificities

Όλοι οι εταίροι που αναφέρονται παρακάτω μπορούν να συμμετέχουν σε έργα Διακυβέρνησης:

- ✓ Δημόσιες αρχές (θεματικές Διευθύνσεις που συνδέονται με τη **Στοχευμένη Αποστολή**)
- ✓ Εξειδικευμένοι φορείς: για παράδειγμα, περιβαλλοντικοί φορείς, αρμόδιες δομές για προστατευόμενες περιοχές, ενεργειακοί φορείς, οργανισμοί υποστήριξης επιχειρήσεων και τα δίκτυά τους.
- ✓ Πανεπιστήμια, ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ερευνητικά κέντρα
- ✓ ΜΚΟ, κοινότητες και τοπικές ενώσεις
- ✓ Διακρατικά θεματικά δίκτυα
- ✓ Μεσογειακά Θεματικά Δίκτυα
- ✓ Δίκτυα υπευθύνων λήψης αποφάσεων
- ✓ Θεσμικά δίκτυα
- ✓ Δίκτυα συνηγορίας
- ✓ Διεθνείς οργανισμοί

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός για την παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων είναι περίπου **36 εκατομμύρια ευρώ** (κοινοτική + εθνική συγχρηματοδότηση).

Από την παρούσα πρόσκληση θα επιλεγούν 8 έργα (4 + 4), δηλαδή ένα έργο της Θεματικής Κοινότητας και ένα έργο Θεσμικού Διαλόγου ανά Αποστολή του Προγράμματος. Συνολικά προβλέπονται, 4 έργα Θεματικής Κοινότητας (PCT) και 4 Έργα Θεσμικού Διαλόγου (PDI) που θα πρέπει επίσης να «δουλέψουν» ανά ζεύγη στην ίδια Αποστολή και όχι μεμονωμένα.

- Συνολικός προϋπολογισμός που προβλέπεται για τα έργα **PCT** (κοινοτική + εθνική συγχρηματοδότηση): 20.000.000 ευρώ, δηλαδή **5.000.000** ευρώ ανά έργο (δεν επιτρέπονται εξαιρέσεις για αυτό το όριο)

- Συνολικός προϋπολογισμός που προβλέπεται για έργα **PDI** (κοινοτική + εθνική συγχρηματοδότηση): 16.000.000 ευρώ, δηλαδή **4.000.000** ευρώ ανά έργο.

Projects' budget

- Thematic Community projects: Total **budget: max 5 000 000 EUR** (Interreg funds + national co-financing) per project
- Institutional Dialogue projects: Total **budget 4 000 000EUR** (Interreg funds + national co-financing) per project
- New rules established for 2021-2027 period:
 - Costs categories and Simplified costs Options
 - Branding and communication
 - Eligibility of costs

Reference documents:
Programme Manual
Terms of Reference
Courtesy A.FoM

Co-funded by
the European Union

Euro-MED

1st call - Governance projects specificities

Τα έργα θα προγραμματιστούν για διάρκεια περίπου 7 ετών (80 μήνες).

Μια ανασκόπηση της προόδου του έργων προβλέπεται ανά διετία σε συνεργασία με την Κοινή Γραμματεία, προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή υλοποίηση των δράσεων και η αναπροσαρμογή του σχεδίου εργασίας καθώς και του προϋπολογισμού, ανάλογα με την εξέλιξη του Προγράμματος και των θεματικών έργων.

Governance projects' implementation:

Total projects duration : **80 months**

Starting date of the activities: **1st November 2022**

Ending date: **30 June 2029**

Programme specific follow-up:

- **After 1 year** from the project starting date: organisational capacity review
- **Every 2 years:** review and assessment and **update of the 24-months work plan;**

Co-funded by
the European Union

Euro-MED

Reference documents:
Programme Manual
Terms of Reference
Courtesy A.FoM

1st call - Governance projects specificities

ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

- Κατ' ελάχιστο, το εταιρικό σχήμα κάθε έργου πρέπει να αποτελείται από δομές που εδρεύουν σε **έξι (6) διαφορετικές χώρες** από την επιλέξιμη περιοχή του προγράμματος Interreg Euro-MED (κριτήρια επιλεξιμότητας B.1).
- Μεταξύ αυτών των έξι(6) εταιρών, **τουλάχιστον ένας(1) πρέπει να εδρεύει στη ζώνη της Ε.Ε. του χώρου του Προγράμματος Interreg Euro-MED και ένας(1) ακόμη σε περιοχή IAP** (Κριτήρια επιλεξιμότητας B.2).

- Ο Επικεφαλής Εταίρος θα πρέπει να είναι δημόσιος φορέας ή φορέας δημοσίου δικαίου (όπως ορίζεται στην Οδηγία 2014/24/ΕΕ) (κριτήρια επιλεξιμότητας Β.3).

Expected partnership

- **As a minimum, the project partnership must be composed of structures based in six (6) different countries of the Interreg Euro-MED eligible area** (eligibility criteria B.1).
- Among these 6 structures, **at least 1** must be based in the EU area of the Interreg Euro-MED Programme **and 1** in the IPA area. (eligibility criteria B.2)
- **The LP is a public body, or a body governed by public law** (as defined in Directive 2014/24/EU) (eligibility criteria B.3).

Reference documents:
Terms of Reference (Annex I)

1st call - Governance projects specificities

Expected partnership - point of attention

For lead partners applicants (LP): may **only** be lead partners or partners **in one (1) selected project**.

For partner applicants: may only participate in **one (1) selected project of the same type (TCP or IDP)**

NB: Participation in this call does not imply any restriction on possible participation in future thematic calls/projects.

Reference documents:
Terms of Reference

1st call - Governance projects specificities

Η ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ (TERMS OF REFERENCES)

Για λεπτομερή περιγραφή των στόχων και του περιεχομένου της πρόσκλησης, των τύπων πιθανών δραστηριοτήτων, της σύνθεσης της εταιρικής σχέσης και του προϋπολογισμού της πρόσκλησης, ανατρέξτε στις προδιαγραφές (**Terms of References**) που αφορούν την παρούσα πρόσκληση υποβολής έργων.

Οι προδιαγραφές δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες

- <https://interreg-euro-med.eu/en/call-1-governance-projects/>
- https://interreg-euro-med.eu/wp-content/uploads/documents/calls/call-1-governance-projects/cdc_2127_final_en.pdf (αγγλικά)
- https://interreg-euro-med.eu/wp-content/uploads/documents/calls/call-1-governance-projects/cdc_2127_final_fr.pdf (γαλλικά)

Οι προδιαγραφές της πρόσκλησης περιλαμβάνουν ένα τεχνικό δελτίο και τους πίνακες επιλεξιμότητας και αξιολόγησης που σχετίζονται με αυτήν την πρόσκληση. Διατίθεται επίσης μια φόρμα αίτησης που περιλαμβάνει λεπτομερείς οδηγίες για τη διευκόλυνση της συμπλήρωσης της φόρμας, ενώ σύντομα θα δημοσιευτεί και ο οδηγός **Jems**, του διαδικτυακού εργαλείου παρακολούθησης του προγράμματος Interreg Euro-MED.

Οι ενδιαφερόμενοι φορείς καλούνται να συμμετάσχουν στις διάφορες εκδηλώσεις που διοργανώνονται στο πλαίσιο της έναρξης της πρόσκλησης.

Η αίτηση συμμετοχής πρέπει να υποβληθεί ηλεκτρονικά μέσω του **Jems**.

Για οποιοσδήποτε ερωτήσεις, μπορείτε να συμβουλευτείτε τη σελίδα **Συχνές Ερωτήσεις** (FAQ). Εάν δεν βρείτε την απάντηση στο ερώτημά σας, χρησιμοποιήστε την **ειδική φόρμα** που βρίσκεται στις *Συχνές Ερωτήσεις* για να την αποστείλετε στην Κοινή Γραμματεία του προγράμματος (στα Αγγλικά ή στα Γαλλικά).

Παρακαλούμε, διαβάστε προσεκτικά **όλα** τα έντυπα που είναι αναρτημένα στον ιστότοπο του προγράμματος ώστε να αποφευχθούν τυχόν παρανοήσεις και λάθη κατά την υποβολή των προτάσεων. Η υποβολή των δικαιολογητικών είναι πλήρως άυλη (μόνον ηλεκτρονικά).

>>>

Στους παρακάτω συνδέσμους θα βρείτε τις πληροφορίες σχετικά με την πρώτη πρόσκληση:

<https://interreg-euro-med.eu/en/call-1-governance-projects/>
https://interreg-euro-med.eu/wp-content/uploads/documents/calls/call-1-governance-projects/ppt_info-session_call-euro-med01.pdf

Χρήσιμες πληροφορίες

Ο **ιστότοπος** του προγράμματος Interreg EURO-MED 2021-27 είναι:

<https://interreg-euro-med.eu/en/>

Εδώ περιέχονται όλες οι πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα, τη διαχειριστική αρχή (που εδρεύει στη Μασσαλία της Γαλλίας), την Κοινή Γραμματεία, τα Εθνικά Σημεία Επαφής όλων των χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Οι **επίσημες γλώσσες του προγράμματος είναι τα Γαλλικά και τα Αγγλικά**. Σχεδόν όλα τα έγγραφα του προγράμματος είναι διαθέσιμα και στις δύο γλώσσες.

Μεταξύ άλλων θα βρείτε:

- Το πλήρες **έγγραφο** του προγράμματος όπως υποβλήθηκε στην Ε.Ε.

https://interreg-euro-med.eu/wp-content/uploads/documents/published/en/programme-documents/programme_euro-med_v7_draft_en.pdf

- Την **πρώτη πρόσκληση** του προγράμματος, που αφορά την Προτεραιότητα 3 (διακυβέρνηση MED) που θα «ανοίξει» στις 24 Φεβρουαρίου (ώρα Ελλάδος 13.00) και θα κλείσει στις 24 Μαΐου 2022 (ώρα Ελλάδος 13.00)

<https://interreg-euro-med.eu/en/opening-of-the-first-call-for-proposals/>

<https://interreg-euro-med.eu/en/call-1-governance-projects/>

- **Γενικές ερωτήσεις-απαντήσεις** (Frequently Asked Questions)

<https://interreg-euro-med.eu/en/documents-tools/>

- Θέλετε να **υποβάλετε ερωτήσεις** σχετικά με την πρώτη πρόσκληση;

<https://interreg-euro-med.eu/en/do-you-have-questions-about-the-1st-call-get-answers-now/>

- **Ενότητα με τις ερωτήσεις-απαντήσεις** σχετικά με την πρώτη πρόσκληση

<https://interreg-euro-med.eu/en/documents-tools/>

- **Ψάχνετε για εταίρους** σχετικά με τη συμμετοχή σας στην πρώτη πρόσκληση;

<https://interreg-euro-med.eu/en/get-involved/>

For more detailed information

- ✓ **Programme webpage dedicated to the call:**
 - ✓ **The Terms of Reference and its technical data sheet** including the eligibility and assessment criteria
 - ✓ **The Word application form template** (courtesy version, provided for information with specific indications to facilitate the writing of the proposal)
- ✓ **The Programme Manual***
- ✓ **The Jems guide for entering the proposal on the Programme's IT tool***
- ✓ **The Euro-MED 21-27 Cooperation Programme and its annexes**
- ✓ **The Euro-MED 21-27 Communication Strategy**
- ✓ **The Euro-MED 21-27 Results Amplification Strategy**
- ✓ **The Presentation document of the Interreg Euro - MED ACADEMY**
- ✓ **The online FAQ**

Interreg Co-funded by the European Union
Euro-MED

1st call - Governance projects specificities

Interreg Co-funded by the European Union

Euro-MED

Chapter III

Tools to help you submit an application

- Website of the Programme (information and key documents)
- Online Forum
- Project Idea
- Question answering protocol
- IT tool Jems

New branding

New logo

In line with the EC regulations

Interreg Co-funded by the European Union

Euro-MED

Interreg Co-funded by the European Union
Euro-MED

ΕΘΝΙΚΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΠΑΦΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- ❖ Το **Εθνικό Σημείο Επαφής** για την Ελλάδα είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας – Interreg

Για πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα EURO-MED μπορείτε να απευθύνεστε:

- Ευάγγελος Βιδάλης – Μονάδα Β2, evidalis@mou.gr τηλ. 2310 469631
- Ματούλα Συροπούλου – Μονάδα Β2, msiropoulou@mou.gr 2310 469619